

Posvetovanje št. 2024-20 z dne 9. oktobra 2024 o okviru, ki določa minimalne tehnične zahteve za sisteme za preverjanje starosti, vzpostavljene za dostop do nekaterih spletnih javnih komunikacijskih storitev in platform za izmenjavo videov, ki dajejo pornografske vsebine na voljo javnosti

Ref. št.: RCAC2428286X

UL št. 0251 z dne 22. oktobra 2024

Besedilo št. 50

- Priloga

Regulativni organ za avdiovizualne in digitalne komunikacije –
ob upoštevanju Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe;
ob upoštevanju Zakona št. 2004-575 z dne 21. junija 2004 o zaupanju v digitalno gospodarstvo, kakor je bil spremenjen, zlasti člena 10 in člena 10-2 tega zakona;
ob upoštevanju uradnega obvestila št. 2024/0208/FR, poslanega Evropski komisiji 15. aprila 2024, in pripomb Komisije z dne 15. julija 2024;
ob upoštevanju posvetovanja št. 2024-067 z dne 26. septembra 2024 Commission nationale de l'informatique et des libertés (francoski organ za varstvo podatkov) z mnenjem o osnutku okvira regulativnega organa za avdiovizualne in digitalne komunikacije v zvezi s sistemi za preverjanje starosti, vzpostavljenimi za dostop do nekaterih storitev, ki omogočajo dostop do pornografskih vsebin;
ob upoštevanju pripomb, podanih med javnim posvetovanjem, ki je potekalo od 11. aprila do 11. maja 2024;

po ustreznem posvetovanju –
določa naslednje:

Člen 1

Sprejme se okvir iz priloge k temu sklepu.

Člen 2

To posvetovanje se objavi v Uradnem listu Francoske republike.

Priloga

PRILOGA

OKVIR, KI DOLOČA MINIMALNE TEHNIČNE ZAHTEVE ZA SISTEME ZA PREVERJANJE STAROSTI, VZPOSTAVLJENE ZA DOSTOP DO NEKATERIH SPLETNIH JAVNIH KOMUNIKACIJSKIH STORITEV IN PLATFORM ZA IZMENJAVO VIDEOV, KI DAJEJO PORNOGRAFSKE VSEBINE NA VOLJO JAVNOSTI

Vsebina

Uvod

Odgovornost ciljnih storitev, ki predvajajo pornografske vsebine

Razvoj vloge organa ARCOM v okviru zakona za varovanje in urejanje digitalnega prostora

Že opravljeno delo pri preverjanju starosti

Predstavitev okvira

Podpora sektorju pri izvajanju rešitev za preverjanje starosti

Posodobitve okvira in stanje tehnike

Struktura okvira in časovni raspored izvajanja

Prvi del: Splošno o zanesljivosti sistemov za preverjanje starosti

Drugi del: Varstvo zasebnosti

Načela varstva zasebnosti

Uvedba privzetega in vgrajenega sistema za preverjanje starosti, ki je prijazen do zasebnosti

Minimalne zahteve za vse sisteme za preverjanje starosti

1. Neodvisnost ponudnika sistema za preverjanje starosti v zvezi s ciljnimi storitvami, ki predvajajo pornografske vsebine

2. Zaupnost v zvezi s ciljnimi storitvami, ki predvajajo pornografske vsebine

3. Zaupnost v zvezi s ponudniki ustvarjanja dokazil o starosti

4. Zaupnost v zvezi z drugimi tretjimi osebami, vključenimi v postopek preverjanja starosti

5. Zaščitni ukrepi preveriteljev starosti za pravice in svoboščine posameznikov

Posebne zahteve za sisteme varstva zasebnosti, ki spoštujejo načelo „dvojne anonimnosti“

6. Večja zaupnost v zvezi s ciljnimi storitvami, ki predvajajo pornografske vsebine

7. Večja zaupnost v zvezi z izdajatelji starostnih atributov

8. Večja zaupnost v zvezi z drugimi tretjimi osebami, vključenimi v postopek preverjanja starosti

9. Razpoložljivost in pokritost prebivalstva

Obveščanje uporabnikov o ravni zasebnosti sistemov za preverjanje starosti

10. Izrecni prikaz ravni varstva zasebnosti uporabnikov

Zaželeni cilji in najboljše prakse

Tretji del: Začasno sprejete rešitve za ustvarjanje dokazil, za katere veljajo odstopanja

Četrti del: Revizija in vrednotenje rešitev za preverjanje starosti

Ocena sistemov, vzpostavljenih v dejanskih razmerah

Stopnje napak, izogibanje in tveganje napada

Neodvisnost izvajalca revizije

Uvod

Odgovornost ciljnih storitev, ki predvajajo pornografske vsebine

1. Z demokratizacijo mobilnih naprav, ki otrokom omogočajo dostop do interneta, izpostavljenost mladoletnikov pornografskim vsebinam na internetu hitro narašča.

Glede na študijo, ki jo je izvedel regulativni organ za avdiovizualne in digitalne komunikacije (ARCOM) na podlagi podatkov, ki jih je predložil Médiamétrie, pornografska spletna mesta vsak mesec obiše 2,3 milijona mladoletnikov, pri čemer se to število v zadnjih letih hitro povečuje in je povezano z demokratizacijo mobilnih naprav med otroki. Delež mladoletnikov, ki obiskujejo spletna mesta za odrasle, se je v petih letih povečal za 9 točk, in sicer z 19 % ob koncu leta 2017 na 28 % ob koncu leta 2022. V letu 2022 je vsak mesec več kot polovica fantov, starih 12 let in več, obiskala takšna spletna mesta, pri fantih, starih 16 in 17 let, pa se ta številka poveča na dve tretjini. V povprečju 12 % občinstva spletnih mest za odrasle predstavljajo mladoletniki (1).

Od prvih let tega stoletja (2) raziskave o posledicah zgodnje izpostavljenosti pornografiji kažejo, da lahko ima izpostavljenost najmlajših otrok pornografskim vsebinam resne posledice v njihovem duševnem razvoju in podobi, ki si jo oblikujejo o spolnosti in odnosih med posamezniki v škodo njihovega osebnega razvoja in večje enakosti v odnosih med spoloma (3).

2. Od 1. marca 1994 je v skladu z določbami člena 227-24 kazenskega zakonika, ki je bil uveden z Zakonom št. 92-684 z dne 22. julija 1992, prepovedano izpostavljati mladoletnike pornografskim vsebinam.

Besedilo tega člena je bilo spremenjeno, da bi bil razjasnjen ne le njegov obseg, temveč tudi metode presoje pri ugotavljanju kršitve na internetu. V skladu z ustaljeno sodno prakso člen 227-24 od leta 2020 določa, da zgolj izjava o starosti ne zadostuje za dokazovanje polnoletnosti (4). Trenutno veljavno besedilo je naslednje:

„Izdelava, prenos ali razširjanje, na kakršen koli način in prek katerega koli medija, sporočila, ki je nasilno, spodbuja terorizem, je pornografske narave, vključno s pornografskimi slikami, ki vključujejo eno ali več živali, ali lahko resno prizadene človekovo dostojanstvo ali spodbuja mladoletnike k igranju iger, ki jih fizično ogrožajo, ali trgovanje s takim sporočilom, se kaznuje z zaporom treh let in globo 75 000 EUR, če bi sporočilo lahko videl ali zaznal mladoletnik.

„Kadar so kazniva dejanja iz tega člena predložena v tiskanem ali avdiovizualnem mediju ali spletni javni komunikaciji, se v zvezi z določitvijo odgovornih oseb uporabljajo posebne določbe zakonov, ki urejajo te zadeve.

„Kazniva dejanja iz tega člena so storjena tudi, če je dostop mladoletnika do sporočil iz prvega odstavka omogočen zgolj z njegovo izjavo, da je star najmanj 18 let.“

Zakonodajalec je z Zakonom št. 2020-936 z dne 30. julija 2020 za zaščito žrtev nasilja v družini uvedel poseben postopek, v katerega je vključen Arcom, da bi zagotovil polno učinkovitost teh določb za spletne javne komunikacijske storitve, ki javnosti na internetu omogočajo dostop do pornografskih vsebin.

Ta zakon je tako predsedniku organa Arcom podelil pristojnost, da izdajatelja spletnega mesta uradno pozove k spoštovanju kazenskega zakonika in, če se na ta poziv ne odzove, od rednega sodnika zahteva, da ponudnikom dostopa do interneta (IAP) odredi, naj preprečijo dostop do tega spletnega mesta.

3. Na podlagi teh določb je organ izdal 13 uradnih pozivov. Zadevo je tudi 8. marca 2022 predložil predsedniku pariškega kazenskega sodišča, da odredi ponudnikom dostopa do interneta, da z uradnim pozivom blokirajo pet od teh storitev. Ta postopek še vedno poteka na dan objave tega okvira.

Razvoj vloge organa ARCOM v okviru zakona za varovanje in urejanje digitalnega prostora

Z zakonom št. 2024-449 z dne 21. maja 2024 za varovanje in urejanje digitalnega prostora (SREN) je bil posodobljen sistem, vzpostavljen z Zakonom z dne 30. julija 2020.

Člen 10 Zakona št. 2004-575 z dne 21. junija 2004 o zaupanju v digitalno gospodarstvo (LCEN) določa, da organ ARCOM „vzpostavi in objavi [...], po posvetovanju s francoskim organom za varstvo podatkov, okvir za določitev minimalnih tehničnih zahtev, ki se uporabljajo za sisteme za preverjanje starosti. Te zahteve se nanašajo na zanesljivost preverjanja starosti uporabnikov in spoštovanje njihove zasebnosti.“ Področje uporabe sistema zadeva „pornografske vsebine, ki jih da na voljo javnosti založnik spletnih javnih komunikacijskih storitev pod njegovo uredniško odgovornostjo ali jih zagotavlja storitev platforme za izmenjavo videov v smislu člena 2 Zakona št. 86-1067 z dne 30. septembra 1986 o svobodi komuniciranja“ (v nadaljnjem besedilu: „ciljne storitve, ki predvajajo pornografske vsebine“ ali „ciljne storitve“). Organ ARCOM lahko po potrebi po pridobitvi mnenja predsednika CNIL uradno pozove eno od teh storitev, da se uskladi s tem okvirom, in v primeru nadaljevanja kršitve po pridobitvi mnenja CNIL naloži denarno kazen v skladu s postopkom iz člena 42-7 Zakona št. 86-1067 z dne 30. septembra 1986.

Nova pooblastila, ki jih zakon podeljuje organu ARCOM, bi dopolnjevala pooblastila, ki bi bila sicer podeljena sodniku, od katerega je mogoče neposredno zahtevati, da blokira spletno mesto, ki ni v skladu z določbami člena 227-24 kazenskega zakonika, na primer na podlagi člena 6-3 LCEN.

Poleg tega je zaščita mladoletnikov pred dostopom do pornografskih vsebin del splošnejšega okvira, ki ureja zaščito otrok, zlasti Konvencije o otrokovih pravicah z dne 20. novembra 1989 in njene splošne pripombe št. 25 iz leta 2021 o otrokovih pravicah v zvezi z digitalnim okoljem (5) ter člena 24 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah z dne 7. decembra 2000, ki določa, da je treba „upoštevati predvsem koristi otroka“.

Že opravljeno delo pri preverjanju starosti

Ta dokument je del opravljenega dela v zadnjih letih s strani CNIL o rešitvah za preverjanje starosti, ki omogočajo usklajevanje zaščite mladoletnikov in spoštovanja zasebnosti. CNIL je prvič izdal mnenje junija 2021 o osnutku uredbe o izvajanju zakona iz leta 2020 o izvedbenih pravilih za zaščito mladoletnikov pred dostopom do spletnih javnih komunikacijskih storitev, ki predvajajo pornografske vsebine (6). Da bi preprečili, da bi se spolna usmerjenost ljudi – resnična ali predpostavljena – sklepala iz vsebine, ki si jo ogledujejo in je neposredno povezana z njihovo identiteto, je CNIL v tem mnenju priporočil vključitev zaupanja vrednih tretjih oseb in podal več priporočil (7), ki so vključevala oddelek o preverjanju starosti. Te publikacije so bile podprte s sporočilom, objavljenim julija 2022, z naslovom „Spletno preverjanje starosti: vzpostavitev ravnovesja med zaščito mladoletnikov in spoštovanjem zasebnosti“ (8) in uvedbo demonstratorja mehanizma za preverjanje starosti, ki spoštuje zasebnost uporabnikov (9), v sodelovanju s PEReN in g. Olivierem Blazyjem, profesorjem iz École Polytechnique.

CNIL je že imel priložnost spomniti, da „v nasprotju s tem, kar je včasih rečeno, GDPR (10) ni nezdružljiva s starostnim nadzorom dostopa do pornografskih spletnih mest, ki ga določa zakon.“ (11)

Tako kot CNIL je tudi organ ARCOM izdal mnenje o osnutku uredbe o izvajanju člena 23 Zakona z dne 30. julija 2020 (12).

V tem kontekstu sta Arcom in CNIL s podporo PEReN-a v začetku leta 2023 začela skupne tehnične izmenjave z akterji preverjanja starosti. Te razprave so obogatile povratne informacije, ki jih je Arcom prejel od nekaterih tujih partnerjev, ki se tudi soočajo z izzivi zaščite mladoletnikov in zasebnosti pri nadzoru dostopa do pornografskih vsebin.

Ta okvir je bil sprejet po javnem posvetovanju, ki je potekalo od 11. aprila do 13. maja, in uradnem obvestilu Evropski komisiji z dne 15. aprila v skladu z Direktivo (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe ter po posvetovanju št. 2024-067 z dne 26. septembra 2024 CNIL, ki je podalo mnenje o osnutku okvira.

Predstavitev okvira

Podpora sektorju pri izvajanju rešitev za preverjanje starosti

V skladu z določbami zakona okvir določa tehnične zahteve, ki se pričakujejo.

Namen tega okvira ni certificiranje tehničnih rešitev.

Ciljne storitve, ki predvajajo pornografske vsebine, bodo še naprej lahko same izbirale rešitve za zaščito mladoletnikov, če bodo izpolnjevale tehnične zahteve okvira.

Odsotnost sistema za preverjanje starosti in sistemi za preverjanje starosti, ki so nezanesljivi ali ki ponujajo raven varstva zasebnosti, ki je nižja od ravni, določene v tem okviru, niso dopustni.

Posodobitve okvira in stanje tehnike

Okvir se lahko pregleda in posodobi za uskladitev s stanjem tehnike. V zakonu SREN je v zvezi s tem določeno, da se „okvir po potrebi posodobi pod enakimi pogoji“.

Dejansko je zaželeno, da sektor sprejme rešitve za preverjanje starosti, ki ustrezajo najsodobnejšemu stanju tehnike ter evropskim in mednarodnim standardom (zlasti evropskim standardom, ki bodo pripravljeni v kratkem) ter so združljive s panožnimi praksami, zlasti v zvezi z obstoječimi tehničnimi protokoli.

V tem duhu so francoski organi v odgovoru na zahtevo Evropske komisije po informacijah v okviru postopka uradnega obveščanja iz Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (kodificirano besedilo) navedli, da:

„V prihodnje se zavezujejo, da bodo revidirali celoten notranji pravni okvir ali njegov del, če bo dovolj natančna pravna podlaga na ravni EU omogočila uvedbo učinkovitega sistema za preverjanje starosti za vse ali nekatere platforme, ki jih zadeva dostop do pornografskih vsebin.

V teh okoliščinah predvidevajo [okvir] kot prehodno rešitev, dokler ne bo sprejeta učinkovita evropska rešitev.“.

Struktura okvira in časovni raspored izvajanja

Prvi del okvira določa splošno o zanesljivosti sistemov za preverjanje starosti. Poleg potrebe po privzetem zagotavljanju zaščite mladoletnikov, tj. še pred dostopom do storitve, je treba opozoriti na pogoje za učinkovitost spletnih sistemov za preverjanje starosti, pri čemer je treba preprečiti njihovo izogibanje.

Drugi del se posebej ukvarja z varstvom zasebnosti pri sistemih za preverjanje starosti, ki se uporabljajo za nadzor dostopa do pornografskih vsebin. Spletna mesta lahko ponudijo sisteme za preverjanje starosti z različnimi stopnjami varstva zasebnosti, pri čemer je treba uporabnike obvestiti o stopnji, ki je povezana z vsakim sistemom.

V zvezi s tem okvir določa minimalne cilje za vse sisteme za preverjanje starosti in okrepljene posebne cilje za sisteme z najvišjo stopnjo varstva zasebnosti, znane kot „dvojna anonimnost“. Uporabnikom bo treba ponuditi vsaj en sistem za preverjanje starosti, ki je skladen s standardi varstva zasebnosti „dvojne anonimnosti“.

Ta drugi del vključuje tudi najboljše prakse na področju varstva podatkov, ki so zaželeni. Poleg tega bodo lahko ciljno usmerjene storitve, ki predvajajo pornografske vsebine, začasno uvedle rešitve za pridobivanje dokazov o starosti na podlagi bančne kartice, z odstopanjem od pogojev, določenih v prvem in drugem delu, vendar ob strogem upoštevanju nekaterih kumulativnih pogojev, določenih v tretjem delu tega dokumenta.

Končno, četrti in zadnji del določa glavna načela, ki bodo verjetno usmerjala storitve, namenjene predvajanju pornografskih vsebin, da izvedejo revizije sistemov za preverjanje starosti. Zlasti bodo navedeni namen takšnih revizij, pogoji, v skladu s katerimi se izvajajo, in zahteve, ki se uporabljajo za zunanje revizorje.

PRVI DEL: SPLOŠNO O ZANESLJIVOSTI SISTEMOV ZA PREVERJANJE STAROSTI

Namen tega okvira je zagotoviti privzeto zaščito mladoletnikov, takoj ko se prikaže prva stran spletne komunikacijske storitve, ki omogoča predvajanje pornografskih vsebin.

Zaščita mladoletnikov dejansko vključuje preprečevanje njihovega izpostavljanja pornografskim vsebinam takoj ob dostopu do spletnih javnih komunikacijskih storitev, ki omogočajo dostop do takih vsebin.

V zvezi s tem je v členu 1 zakona SREN izrecno določeno, da morajo ciljne storitve, ki predvajajo pornografske vsebine, prikazovati zaslon, ki ne vsebuje pornografskih vsebin, „dokler starost uporabnika ni preverjena“.

Poleg tega morajo v skladu z zakonom SREN ciljne storitve, ki predvajajo pornografske vsebine, zagotoviti, da noben uporabnik ne dostopa do pornografskih vsebin, dokler ne dokaže svoje polnoletnosti.

Ta privzeta zaščita mladoletnikov se lahko zagotovi na primer s popolno zameglitvijo domače strani storitve. Založniki lahko poročajo tudi o pornografski naravi svojih storitev.

V ta namen lahko zagotovijo mehanizem za samoprijavo, kot je oznaka RTA (13), ki je nameščen na vsaki strani njihovih spletnih mest in omogoča, da sistemi starševskega nadzora ugotovijo najnižjo starost, potrebno za dostop do vsebine na spletnem mestu, z glavami odziva (ali „glavami“ [14]).

Da bi bili skladni z zakonom, morajo sistemi za preverjanje starosti (v tem primeru polnoletnosti), ki jih vzpostavijo ciljne storitve, ki predvajajo pornografske vsebine, omogočati razlikovanje med mladoletnimi uporabniki in odraslimi uporabniki. Rešitve se bodo verjetno razvile z izboljšanjem tehnik in dajanjem novih sistemov za preverjanje starosti na trg, vključno z evropskimi standardi, ki bodo pripravljeni v kratkem.

Kadar tehnična rešitev, vzpostavljena s ciljnim storitvami, ki predvajajo pornografske vsebine, temelji na oceni starosti uporabnika, skladnost z zakonom pomeni, da jo je treba konfigurirati tako, da je izključeno tveganje, da bi se mladoletni uporabnik štel za odraslega („lažno pozitivni“).

Da bi bile skladne z zakonom, si morajo ciljne storitve, ki predvajajo pornografske vsebine, po svojih najboljših močeh, v skladu z visokimi panožnimi standardi profesionalne

skrbnosti, prizadevati omejiti možnosti izogibanja tehničnim rešitvam, ki so jih vzpostavile. Sistemi za preverjanje starosti ne bi smeli omogočati, da bi se dokazilo o starosti delilo z drugimi ljudmi, da se omeji tveganje goljufij. Sistem mora biti torej odporen proti tveganjem napadov, kot so globoki ponaredki, lažno predstavljanje itd.

Na primer, v zvezi z rešitvami, ki temeljijo na oceni starosti z analizo obraznih značilnosti, bodo morale ciljne storitve, ki predvajajo pornografske vsebine, zagotoviti, da rešitve vključujejo mehanizem za prepoznavanje živih oseb, učinkovitost katerega je skladna z najsodobnejšo tehnologijo. Zaznavanje se izvede z dovolj kakovostno podobo in izključuje vsak postopek preusmerjanja, ki ga lahko uporabijo mladoletniki, da bi bili umetno videti kot odrasli, zlasti z uporabo fotografij, posnetih videoposnetkov ali mask. Nazadnje, v zvezi s tehničnimi rešitvami za pridobitev dokazila o starosti, ki temelji na predložitvi fizičnega osebnega dokumenta, se pričakuje, da bodo ciljne storitve, ki predvajajo pornografske vsebine, zagotovile, da tehnične rešitve, ki jih vzpostavijo, omogočajo preverjanje: (I) ali je dokument resničen in da ni zgolj kopija; (II) ali je uporabnik imetnik predloženega osebnega dokumenta. To preverjanje se lahko opravi zlasti s prepoznavanjem značilnosti obraza, ki vključuje mehanizem za odkrivanje življenja, pod zgoraj določenimi pogoji.

Da bi preprečili izpostavljenost mladoletnikov pornografskim vsebinam na spletu, se pričakuje, da se preverjanje starosti opravi vsakič, ko se uporabi storitev. Prekinitev te uporabe mora tako sprožiti novo preverjanje starosti, če želi uporabnik znova dostopati do pornografskih vsebin. To ne posega v možnost uporabnika, da uporabi dokazilo o starosti, ki ga lahko znova uporabi ali sam obnovi, odvisno od prisotnosti drugega koraka preverjanja pristnosti. To je mogoče doseči tako, da se uporaba dokazila, ki ga je mogoče znova uporabiti, poveže s terminalom posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, kot je to v primeru digitalne denarnice.

Poleg tega sistem preverjanja ne sme omogočati izmenjave tega dokazila z drugo osebo ali storitvijo. V primeru sejnega terminala, ki si ga delita odrasla oseba in mladoletnik, je pomembno preprečiti, da bi obdobje veljavnosti preverjanja starosti omogočalo dostop do pornografskih vsebin brez nadaljnjega preverjanja. Šteje se lahko, da mora biti torej veljavnost preverjanja starosti prekinjena, ko uporabnik zapusti storitev, tj. ko se seja konča, ko uporabnik zapre brskalnik ali ko operacijski sistem preide v stanje pripravljenosti, v vsakem primeru pa po preteku obdobja ene ure neaktivnosti.

Da bi preprečili, da bi mladoletniki zaradi ponovne uporabe uporabniških računov dostopali do pornografskih vsebin, se pričakuje, da dokazila o starosti ni mogoče shraniti v uporabniški račun za ciljno storitev. V vsakem primeru obveznost preverjanja starosti v skladu z zakonom velja za vsak dostop, z uporabniškim računom ali brez njega.

Za zagotovitev zaščite mladoletnikov in skladnosti z zakonom se pričakuje, da bodo rešitve, ki jih uporabljajo ciljne storitve, ki predvajajo pornografske vsebine, učinkovite za vse skupine prebivalstva in ne bodo diskriminatorne do nekaterih skupin, zlasti na podlagi člena 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Tako bo učinkovitost tehnične rešitve za preverjanje starosti enaka ne glede na fizične značilnosti uporabnika. V primeru sistemov za dokazovanje starosti, ki temeljijo na strojnem učenju ali statističnih modelih, lahko ponudniki storitev na primer preskusijo svojo rešitev na različnih podatkovnih zbirkah, da se zagotovi skladnost s to zahtevo. Bistveno je, da sistemi za nadzor starosti omejijo diskriminatorno pristranskost, ki vodi tudi do napak, ki bi lahko postavile pod vprašaj njihovo zanesljivost in sprejemljivost.

Ciljne storitve, ki predvajajo pornografske vsebine, so pozvane, naj pri ocenjevanju uspešnosti svojega sistema za preverjanje starosti, pa tudi pri vseh revizijah, ki jih izvajajo, vključijo vse diskriminatorne pristranskosti, razčlenjene na podlagi ustreznih razlogov za diskriminacijo (glej spodaj).

DRUGI DEL: VARSTVO ZASEBNOSTI

Namen tega okvira je tudi zagotoviti varstvo zasebnosti uporabnikov sistemov za preverjanje starosti. Ti sistemi lahko pomenijo veliko tveganje za varnost osebnih podatkov, saj je preverjanje starosti podobno preverjanju identitete, zato lahko zahteva zbiranje občutljivih podatkov ali osebnih dokumentov.

Tisti, ki so vključeni v sisteme za preverjanje starosti, morajo zato posebno pozornost nameniti varovanju zasebnosti svojih uporabnikov in varnosti zadevnih informacijskih sistemov, da se upoštevajo načela, za spoštovanje katerih je odgovoren CNIL, zlasti splošna uredba o varstvu podatkov (GDPR).

Načela varstva zasebnosti

V praksi morajo biti sistemi za preverjanje starosti kot celota skladni z veljavno zakonodajo o varstvu osebnih podatkov in zasebnosti, vključno s privzetimi in vgrajenimi načeli najmanjšega obsega in varstva podatkov (člena 5 in 25 Splošne uredbe o varstvu podatkov). Ponudniki takih sistemov morajo posebno pozornost nameniti naslednjim načelom:

točnost, sorazmernost in najmanjši obseg zbranih podatkov;
jedrnatost, preglednost, razumljivost in lahko dostopne uporabniške informacije;
ustrezna obdobja hrambe podatkov;
možnost posameznikov, da uveljavljajo svoje pravice, in sicer pravico do dostopa, pravico do ugovora, pravico do popravka, pravico do omejitve obdelave, pravico do izbrisa, pravico do prenosljivosti;
najsodobnejša varnost informacijskih sistemov, ki se uporabljajo za obdelavo osebnih podatkov.

Uvedba privzetega in vgrajenega sistema za preverjanje starosti, ki je prijazen do zasebnosti

CNIL je leta 2022 objavil demonstrator mehanizma za preverjanje starosti, ki je prijazen do zasebnosti, za prenos atributa identitete (v tem primeru dokazila o starosti) (15), (16). Predlagani mehanizem bo zlasti zagotovil neprepusten pečat med ciljnim storitvami, ki predvajajo pornografske vsebine, ki morajo preveriti starost svojih uporabnikov, in tretjimi osebami, ki izdajajo starostne attribute.

Ta mehanizem, ki je od takrat znan kot „dvojna anonimnost“ ali „dvojna zaupnost“, so razvili in preskusili različni javni in zasebni akterji, kar potrjuje njegovo tehnično izvedljivost in zmožnost izpolnjevanja potrebe po varstvu zasebnosti, ki je neločljivo povezana s spletnimi mehanizmi za preverjanje starosti. Prav tako ustreza ciljem, ki so na splošno določeni za digitalne identifikacijske sisteme, vključno z upravljanjem atributov. Ta mehanizem, čeprav je v tem dokumentu opredeljen kot „dvojna anonimnost“, pa ni „anonimen“ v smislu Splošne uredbe o varstvu podatkov, a kljub temu zagotavlja visoko raven zaupnosti.

Spletne javne komunikacijske storitve, ki dajejo na voljo pornografske vsebine, bodo morale svojim uporabnikom ponuditi vsaj en sistem preverjanja starosti, ki je skladen s standardi zasebnosti „dvojne anonimnosti“, kar zagotavlja, da lahko ta sistem uporablja velika večina uporabnikov.

Ta zahteva bo začela veljati ob koncu prehodnega obdobja iz tretjega dela tega okvira, določenega na šest mesecev po njegovi objavi, brez poseganja v minimalne zahteve, določene v nadaljevanju. Tako bodo morali sistemi za preverjanje starosti do tega datuma izpolnjevati minimalne zahteve, določene v nadaljevanju, da se zagotovi sprejemljiva raven varstva osebnih podatkov njihovih uporabnikov.

V naslednjih oddelkih so določeni naslednji elementi:

- zahteve, ki se uporabljajo za vse sisteme za preverjanje starosti, ki jih zajema ta okvir; posebni cilji za sisteme z najvišjo stopnjo varstva zasebnosti, znane kot „dvojna anonimnost“;
- obveznosti glede preglednosti, namenjene obveščanju uporabnikov o ravni varstva zasebnosti, povezane s sistemi, ki se ponujajo v zvezi s storitvami;
- dobre prakse, ki so določene kot zaželeni, vendar do zdaj niso bile zahtevane.

Minimalne zahteve za vse sisteme za preverjanje starosti

Minimalni sklop zahtev se uporablja za vse sisteme za preverjanje starosti, zajete v tem okviru:

1. Neodvisnost ponudnika sistema za preverjanje starosti v zvezi s ciljnim storitvami, ki predvajajo pornografske vsebine

Ponudnik sistemov za preverjanje starosti je pravno in tehnično neodvisen od vseh spletnih javnih komunikacijskih storitev, zajetih v tem okviru, in zagotavlja, da ciljne storitve, ki predvajajo pornografske vsebine, v nobenem primeru nimajo dostopa do podatkov, ki se uporabljajo za preverjanje starosti uporabnika.

2. Zaupnost v zvezi s ciljnim storitvami, ki predvajajo pornografske vsebine

Osebnih podatki, ki uporabniku omogočajo, da preveri svojo starost s komunikacijsko storitvijo, ki jo zajema ta okvir, ne smejo biti obdelani s to komunikacijsko storitvijo. Zlasti izvajanje rešitev za preverjanje starosti komunikacijskim storitvam, ki jih zajema ta okvir, ne dovoli zbiranja podatkov o identiteti, starosti, datumu rojstva ali drugih osebnih podatkov takih uporabnikov.

3. Zaupnost v zvezi s ponudniki ustvarjanja dokazil o starosti

Kadar sistem za preverjanje starosti uporabniku ne dovoli pridobitve digitalne identitete, ki jo je mogoče znova uporabiti, ali dokazila o starosti, ponudnik ustvarjanja dokazil o starosti ne sme hraniti osebnih podatkov, ki jih uporabnik posreduje za pridobitev tega atributa.

Poleg tega ta vrsta sistema ne sme zahtevati zbiranja uradnih osebnih dokumentov, če ne omogoča ustvarjanja dokazila o starosti, ki ga je mogoče znova uporabiti.

Ta zahteva ne posega v izpolnjevanje pravnih in regulativnih obveznosti, ki sicer veljajo za nekatere ponudnike ustvarjanja dokazil o starosti.

4. Zaupnost v zvezi z drugimi tretjimi osebami, vključenimi v postopek preverjanja starosti

Kadar so v postopek preverjanja starosti vključene tretje osebe, ki niso ponudniki ustvarjanja dokazil o starosti, npr. za upravljanje dokazil ali zaračunavanje storitve, te tretje osebe ne smejo hraniti nobenih osebnih podatkov uporabnikov sistema, razen za shranjevanje dokazil na zahtevo uporabnika.

5. Zaščitni ukrepi preveriteljev starosti za pravice in svoboščine posameznikov

Pri ugotavljanju, ali lahko uporabnik dostopa do spletne javne komunikacijske storitve na podlagi predloženih dokazil, ciljna storitev, ki predvaja pornografske vsebine, sprejme avtomatizirano odločitev v smislu člena 22 Splošne uredbe o varstvu podatkov. Ta odločitev lahko s tem, da zavrne dostop do storitve, povzroči pravne učinke za zadevne osebe ali vsaj povzroči znatne učinke, ki podobno vplivajo na ljudi.

CNIL meni, da lahko takšna odločitev temelji na izjemi iz člena 22(2)(b) Splošne uredbe o varstvu podatkov, če za ciljno storitev, ki predvaja pornografske vsebine, velja obveznost preverjanja starosti na podlagi člena 227-24 kazenskega zakonika in določb zakona SREN. V členu 22(2)(b) Splošne uredbe o varstvu podatkov je določeno, da so v določbah, ki dovoljujejo to avtomatizirano odločitev, določeni ustrezni ukrepi za zaščito pravic in svoboščin ter zakonitih interesov posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki.

Da bi ohranili zahteve glede varstva zasebnosti, katerih namen je omejiti zmožnost storitev za identifikacijo posameznikov, morajo biti taki ukrepi uvedeni ne s ciljno storitvijo, ki predvaja pornografske vsebine, temveč s strani ponudnika tehnične rešitve za preverjanje starosti, ne glede na to, ali gre za ponudnika atributa ali izdajatelja dokazila. Taki ukrepi bi morali uporabnikom omogočiti, da v primeru napake izpodbijajo rezultat analize njihovega atributa, da bi pridobili dokazilo o starosti. Za uveljavljanje teh pravnih sredstev bi morali ti ponudniki rešitev za preverjanje starosti uporabnikom ponuditi možnost uporabe različnih ponudnikov atributov ali, odvisno od rešitev, različnih izdajateljev dokazil.

Ciljna storitev, ki predvaja pornografske vsebine, je kljub temu zavezana, tako kot ponudniki tehničnih rešitev za preverjanje starosti, k izpolnjevanju obveznosti obveščanja, ki jih nalaga Splošna uredba o varstvu podatkov, in mora uporabnike obvestiti o možnosti vložitve pritožbe pri ponudniku rešitve za preverjanje starosti.

V vsakem primeru morajo ponudniki atributov posameznikom omogočiti tudi, da popravijo svoje podatke v skladu s členom 16 Splošne uredbe o varstvu podatkov.

Posebne zahteve za sisteme varstva zasebnosti, ki spoštujejo načelo „dvojne anonimnosti“

Naslednji cilji dopolnjujejo cilje minimalne podlage za opredelitev standarda za spletno preverjanje starosti, ki je prijazen do zasebnosti.

6. Večja zaupnost v zvezi s ciljnim storitvami, ki predvajajo pornografske vsebine

Zahteve iz točke 2 so dopolnjene z naslednjim.

Sistem za preverjanje starosti, ki uporablja dvojno anonimnost, ne sme omogočati, da bi komunikacijske storitve, ki jih zajema ta okvir, prepoznale uporabnika, ki je sistem že uporabljal, na podlagi podatkov, pridobljenih s postopkom preverjanja starosti.

Uporaba sistemov za preverjanje starosti, ki uporabljajo „dvojno anonimnost“, tem storitvam ne bi smela omogočati, da bi poznale ali izpeljale vir ali metodo pridobivanja dokazila o starosti, vključenega v postopek preverjanja starosti uporabnika.

Sistem za preverjanje starosti z „dvojno anonimnostjo“ ne sme omogočati, da bi te storitve lahko prepoznale, da dva dokaza o polnoletnosti izvirata iz istega vira dokazil o starosti.

7. Večja zaupnost v zvezi z izdajatelji starostnih atributov

Zahteve iz točke 3 so dopolnjene tako, da sistem za preverjanje starosti, ki uporablja „dvojno anonimnost“, ponudnikom dokazil o starosti ne sme omogočati, da bi vedeli, za katero storitev se izvaja preverjanje starosti.

8. Večja zaupnost v zvezi z drugimi tretjimi osebami, vključenimi v postopek preverjanja starosti

Zahteve iz točke 4 se dopolnijo z naslednjimi zahtevami:

Sistem za preverjanje starosti z uporabo „dvojne anonimnosti“ drugim tretjim osebam, ki so vključene v postopek, ne bi smel dovoliti, da prepoznajo uporabnika, ki je že uporabljal sistem. Na primer, tretja oseba, ki zagotovi dokazilo o starosti ali potrjuje njegovo veljavnost, ne bi smela vedeti, ali je že obdelala dokaze istega uporabnika.

9. Razpoložljivost in pokritost prebivalstva

Komunikacijske storitve, ki jih zajema ta okvir, morajo zagotoviti, da imajo njihovi uporabniki vsaj dve različni metodi dokazovanja starosti za pridobitev dokazila o starosti s sistemom za preverjanje starosti z „dvojno anonimnostjo“. V praksi mora ponudnik storitev, ki ponuja rešitev dvojne anonimnosti, združiti vsaj dve metodi za pridobitev dokazila o starosti (npr. rešitev na podlagi osebnih dokumentov in rešitev na podlagi ocene starosti). Komunikacijske storitve, ki jih zajema ta okvir, morajo zagotoviti, da je sistem za preverjanje starosti z „dvojno anonimnostjo“ na voljo vsaj za 80 % odraslega prebivalstva, ki prebiva v Franciji.

Primeri in uporaba:

V praksi morajo rešitve „dvojne anonimnosti“ ponujati več ponudnikov ustvarjanja dokazil o starosti (npr. različni ponudniki internetnega dostopa in/ali banke), druge rešitve pa različne metode ustvarjanja dokazil o starosti (npr. analiza značilnosti obraza in zagotavljanje osebnih dokumentov).

Obveščanje uporabnikov o ravni zasebnosti sistemov za preverjanje starosti

10. Izrecni prikaz ravni varstva zasebnosti uporabnikov

Vsaka rešitev za preverjanje starosti mora biti izrecno povezana z njeno stopnjo varstva zasebnosti, tako da so rešitve, ki so skladne s standardi dvojne anonimnosti, jasno in čitljivo prikazane. V nobenem primeru se druge rešitve ne bi smele mešati ali promovirati, da bi zavedli uporabnika v korist rešitev, ki manj varujejo zasebnost.

Če je tretja oseba, vključena v postopek preverjanja starosti, lahko seznanjena s storitvijo, za katero se izvaja preverjanje starosti, mora biti uporabnik o tem jasno obveščen.

V zvezi s sistemi za preverjanje starosti, ki so v skladu z načelom „dvojne anonimnosti“, mora biti uporabnik jasno obveščen, da ta rešitev zagotavlja, da ponudnik preverjanja starosti ne more poznati storitve, za katero se izvaja to preverjanje.

Zaželeni cilji in najboljše prakse

Sistemi za preverjanje starosti za skladnost s tem okvirom še ne zahtevajo naslednjih ciljev, ki pa predstavljajo sklop najboljših praks, za katere bi si morale prizadevati rešitve za preverjanje starosti.

Sposobnost uporabnikov, da sami zaupno ustvarijo dokazilo o starosti:

uporabnik lahko pridobi dokazilo o starosti na lokalni ravni, ne da bi obvestil prvotnega izdajatelja o njegovih starostnih lastnostih ali drugo tretjo osebo;
uporabnik lahko pridobi dokazilo o starosti prek spletne storitve, ki se lahko uporablja brez dostopa do njegovih osebnih podatkov.

Zaupnost sistemov za preverjanje starosti kot celote:

sistem temelji na dokazilu z ničelno vednostjo;

sistem temelji na tehnikah šifriranja z najbolj kompleksnimi lastnostmi odpornosti proti napadom tudi v prihodnosti.

TRETJI DEL: ALTERNATIVNE REŠITVE ZA USTVARJANJE DOKAZIL, KI SO BILE SPREJETE ZAČASNO

V skladu s členom 10 Zakona št. 2004-575 z dne 21. junija 2004 o zaupanju v digitalno gospodarstvo storitve, za katere veljajo določbe, uvedejo sistem za preverjanje starosti, ki je skladen s tehničnimi značilnostmi tega okvira, v treh mesecih po njegovi objavi. Vendar pa lahko zadevne storitve ob koncu trimesečnega obdobja v prehodnem obdobju treh mesecev po objavi tega okvira, ki je namenjeno temu, da se omogoči opredelitev in izvajanje rešitve za preverjanje starosti, ki izpolnjuje vsa merila iz prvega in drugega dela, izvajajo rešitve, ki uporabljajo bančne kartice, za katere se bo štel, da izpolnjujejo tehnične značilnosti okvira, če so izpolnjeni naslednjimi pogoji.

Rešitev z uporabo bančne kartice bi bila začetna metoda filtriranja nekaterih mladoletnikov. Ta začasna rešitev temelji na infrastrukturi, ki je že bila vzpostavljena in jo je mogoče uporabiti.

Ob upoštevanju spodaj navedenih zahtev bi ta rešitev na začetku omogočila zaščito najmlajših mladoletnikov. Filtriranje mora potekati z močno avtentikacijo (tj. dvofaktorsko avtentikacijo). To se lahko na primer izvede samo z močno avtentikacijo (brez plačila) ali s plačilom (vključno z zneskom nič evrov) skupaj z močno avtentikacijo.

Ti sistemi preverjanja:

se ne smejo izvajati neposredno s ciljnim storitvami, ki predvajajo pornografske vsebine, temveč s tretjimi osebami, neodvisnimi od storitve;

morajo zagotavljati varnost preverjanja, da bi preprečili tveganja lažnega predstavljanja, povezana z njim. Zato je pomembno zagotoviti, da se informacije o plačilu vnesejo na zaupanja vredna spletna mesta. V zvezi s tem bi bilo priporočljivo, da ciljne storitve, ki predvajajo pornografske vsebine, in ponudniki rešitev začnejo usklajeno kampanjo za ozaveščanje o tveganjih lažnega predstavljanja, zlasti ob upoštevanju te nove prakse; morajo omogočati vsaj preverjanje obstoja in veljavnosti kartice, kar izključuje preprosto preverjanje doslednosti številke kartice;

izvajajo močno avtentikacijo, določeno v Direktivi (EU) 2015/2366 o plačilnih storitvah (imenovani „PSD2“), na primer z opiranjem na varnostni protokol 3-D Secure Protocolv drugi veljavni različici, da se zagotovi, da je uporabnik storitve imetnik kartice z dvofaktorsko avtentikacijo.

ČETRTE DEL: REVIZIJA IN VREDNOTENJE REŠITEV ZA PREVERJANJE STAROSTI

V zakonu SREN je določeno, da „lahko regulativni organ za avdiovizualne in digitalne komunikacije od založnikov in ponudnikov storitev zahteva, [...] da izvedejo revizijo sistemov za preverjanje starosti, ki jih izvajajo, da se potrdi skladnost teh sistemov s

tehničnimi zahtevami, opredeljenimi v okviru. Okvir določa postopke za izvajanje in objavo te revizije, ki je zaupana neodvisnemu organu z dokazanimi izkušnjami.“

Namen naslednjih oddelkov je pojasniti glavna načela, ki bi lahko usmerjala ciljne storitve, ki predvajajo pornografske vsebine, in bi bila potrebna za izvedbo take revizije.

Ocena sistemov, vzpostavljenih v dejanskih razmerah

Da bi zagotovili visoko raven zaščite mladoletnikov, bo Arcom ocenil tehnične rešitve za preverjanje starosti za vsak primer posebej, ko jih bodo založniki implementirali. Ker je nekatere rešitve mogoče konfigurirati s samimi ciljnim storitvami, ki predvajajo pornografske vsebine, je treba opraviti oceno v dejanskih pogojih delovanja.

Ciljne storitve, ki predvajajo pornografske vsebine, morajo zagotoviti, da so vzpostavljene rešitve sistematično sposobne izpolnjevati zahteve okvira s prilagoditvijo, kadar je to primerno, njihovih načel in parametrov delovanja.

Stopnje napak, izogibanje in tveganje napada

Tehnična revizija se na splošno osredotoča na oceno, ali je rešitev za preverjanje starosti skladna z zakonom in tem celotnim okvirom.

V zvezi s tem ocenjuje zlasti:

sposobnost tehnične rešitve za razlikovanje mladoletnih uporabnikov;

odsotnost diskriminatorne pristranskosti;

- odpornost proti morebitnim praksam izogibanja (na primer globoki ponaredki) in tveganjem za napad (17).

Neodvisnost izvajalca revizije

Da ne bi ogrozili verodostojnosti revizije, mora imeti revizor dokazano strokovno znanje in izkušnje ter biti neodvisen tako od podjetij, ki ponujajo rešitve za preverjanje starosti, kot tudi od ciljnih storitev, ki predvajajo pornografske vsebine in uporabljajo omenjene tehnične rešitve.

Arcom lahko v poznejši različici tega okvira določi pogoje, pod katerimi je treba izvajati revizije in jih dati na voljo javnosti.

Glede na trenutno stanje in dokler organ ARCOM še ni dal pojasnila, se podjetja spodbuja, da izvajajo tehnične revizije svojih sistemov za preverjanje starosti, sprva v šestih mesecih po objavi tega okvira in nato najmanj vsako leto.

Ciljne storitve, ki predvajajo pornografske vsebine, se prav tako spodbuja k objavi svojih revizijskih poročil na lahko dostopni strani svojega spletnega vmesnika in v lahko razumljivi obliki zaradi preglednosti, zlasti v zvezi z uporabniki.

- (1) Arcom, Visits to 'adult' sites by minors (Obiski spletnih mest za odrasle s strani mladoletnikov) (na podlagi podatkov, ki jih je predložila družba Médiamétrie), objavljeno 25. maja 2023:
- (2) Mr. Arzano, C. Rozier, Alice au pays du porno (Alica na Pornskem): ADOS: leurs nouveaux imaginaires sexuels (Najstniki: nova seksualna domišljija) Ramsay, 2005.
- (3) Glej: <https://www.csa.fr/Informer/Toutes-les-actualites/Actualites/Quelles-solutions-pour-protoger-votre-enfant-des-images-a-caractere-pornographique-sur-internet>; in B. Smaniotto (raziskovalec psihopatologije in klinične psihologije), „Pornography: what impact on adolescent sexuality?“ (Pornografija: kako vpliva na spolnost mladostnikov?) , The Conversation (Pogovor), 28. avgust 2023: <https://theconversation.com/pornographie-quels-impacts-sur-la-sexualite-adolescente-207142>.
- (4) Kasacijsko sodišče, kazenski oddelek, 23. februar 2000, 99-83.928,
- (5) <https://www.ohchr.org/fr/documents/general-comments-and-recommendations/general-comment-no-25-2021-childrens-rights-relation>
- (6) CNIL, razprava št. 2021-069 z dne 3. junija 2021 o mnenju o osnutku uredbe o izvedbenih pravilih za ukrepe za zaščito mladoletnikov pred dostopom do spletnih mest, ki predvajajo pornografske vsebine (glej: <https://www.legifrance.gouv.fr/cnil/id/CNILTEXT000044183781>).
- (7) Glej: <https://www.cnil.fr/fr/la-cnil-publie-8-recommandations-pour-renforcer-la-protection-des-mineurs-en-ligne>
- (8) Glej:
- (9) Glej: <https://linc.cnil.fr/demonstrateur-du-mecanisme-de-verification-de-lage-respectueux-de-la-vie-privée>
- (10) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov.
- (11) Glej sporočilo za javnost CNIL z dne 21. februarja 2023: <https://www.cnil.fr/fr/controle-de-lage-pour-lacces-aux-sites-pornographiques>
- (12) CSA, mnenje št. 2021-11 z dne 23. junija 2021 o osnutku uredbe o izvedbenih pravilih za ukrepe za zaščito mladoletnikov pred dostopom do spletnih mest, ki predvajajo pornografske vsebine,
- (13) Samo za odrasle“
- (14) Glave so informacije, ki jih strežnik spletnega mesta vrne brskalniku uporabnika v času zahteve.
- (15) <https://linc.cnil.fr/demonstrateur-du-mecanisme-de-verification-de-lage-respectueux-de-la-vie-privée>
- (16) <https://www.cnil.fr/fr/verification-de-lage-en-ligne-trouver-lequilibre-entre-protection-des-mineurs-et-respect-de-la-vie>
- (17) Z oceno tveganja napada na rešitev za preverjanje starosti je treba ugotoviti, ali je verjetno, da bo sistem zlorabljen za goljufive namene.

Dne 9. oktobra 2024.

V imenu regulativnega organa za avdiovizualne in digitalne komunikacije:
Predsednik,
R.-O. Maistre